

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор

професор Вячеслав ЖДАН
«23» ~~Квітня~~ 2024 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)
«Дитяча стоматологія»

для вступників до аспірантури
галузі знань **22 – Охорона здоров'я**
за спеціальністю **221 – Стоматологія**

Полтава – 2024

Програма вступного випробування з Дитячої стоматології для вступників до
аспірантури галузі знань **22 – Охорона здоров'я** за спеціальністю

221 – Стоматологія

« 15 » квітня 2024 року – 15 с.

Розробники:

І. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

Л. Ф. Каськова - д.мед.н., професор, завідувачка кафедри дитячої терапевтичної стоматології

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. Вступний іспит (співбесіда) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу на здобуття третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), що передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника зі спеціальності, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника.

1.5. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту / співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит / співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності складає 0,3 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-бальною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми

21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50,999	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно та/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності

1. Обстеження дітей стоматологом. Огляд порожнини рота. Послідовність огляду. Оцінка стану зубів, слизистої оболонки порожнини рота. Спеціальні методи обстеження дитини стоматологом.
2. Ознаки фізіологічного прорізування тимчасових і постійних зубів у дітей. Терміни закладки, мінералізації, прорізування і формування постійних зубів.
3. Загальні і місцеві карієсогенні чинники.
4. Поверхневі утвори на зубах: механізм утворення, склад, властивості, характеристика.
5. Ротова рідина і слина: їх склад і властивості.
6. Роль слини у фізіологічних процесах «дозрівання» емалі після прорізування зуба.
7. Захисні механізми ротової порожнини. Неспецифічні та специфічні чинники місцевого імунітету ротової порожнини.
8. Значення раціонального харчування в профілактиці карієсу зубів і захворювань пародонта. Шляхи зниження карієсогенної ролі вуглеводів.
9. Теоретичне обґрунтування штучного підвищення резистентності емалі зубів після їх прорізування.
10. Профілактика фісурного карієсу герметиками: методи герметизації, обґрунтування, показання, протипоказання, засоби, ефективність.
11. Герметики: класифікація, основні вимоги до герметиків, способи їх застосування.
12. Методи проведення герметизації. Види герметиків, їх властивості, ефективність.
13. Значення гігієнічного догляду за порожниною рота в профілактиці карієсу.
14. Гіпоплазія емалі: етіологічні фактори, що сприяють розвитку гіпоплазії; патогенез; класифікації.
15. Гіпоплазія, аплазія, дисплазія емалі: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.
16. Види системної гіпоплазії емалі: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
17. «Тетрациклінові зуби»: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
18. Вплив сифілітичної інфекції на розвиток твердих тканин зуба (зуби Гетчинсона, Пфлюгера, Фурньє). Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
19. Флюороз: етіологія, патогенез, клініка, діагностика.
20. Класифікації флюорозу, закономірності клінічних проявів різних ступенів важкості флюорозу зубів, диференційна діагностика, особливості лікування.
21. Спадкові вади розвитку тканин зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
22. Недосконалий амелогенез: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
23. Особливості перебігу карієсу тимчасових зубів у періоди формування та резорбції коренів.

24. Особливості клінічного перебігу карієсу постійних зубів в період формування їх коренів
25. Клінічні ознаки різних форм карієсу постійних зубів в період сформованих коренів.
26. Основні методи діагностики карієсу постійних і тимчасових зубів у дітей.
27. Початковий карієс зубів у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
28. Поверхневий карієс зубів у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
29. Середній карієс тимчасових зубів у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика.
30. Середній карієс постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
31. Лікування середнього карієсу в тимчасових і постійних зубах у дітей.
32. Глибокий карієс тимчасових зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування.
33. Лікування глибокого карієсу в тимчасових зубах у дітей.
34. Глибокий карієс постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, диференційна діагностика.
35. Лікування глибокого карієсу в постійних зубах у дітей.
36. Диференційна діагностика карієсу тимчасових зубів у дітей.
37. Диференційна діагностика початкового карієсу з гіпоплазією емалі.
38. Диференційна діагностика початкового карієсу з флюорозом.
39. Особливості застосування ART-методики лікування карієсу зубів. Показання та протипоказання. Послідовність виконання.
40. Застосування ремінералізуючої терапії для лікування та профілактики карієсу і некаріозних вражень зубів.
41. Ремінералізуюча терапія. Методики застосування.
42. Препарати, які використовують для проведення ремінералізуючої терапії. Показання та протипоказання для її проведення.
43. Критерії оцінки ефективності ремінералізуючої терапії.
44. Лікування гострого та хронічного початкового карієсу постійних зубів у дітей.
45. Загальне лікування карієсу. Показання та протипоказання для призначення загального лікування карієсу. Лікарські засоби, які використовуються для загального лікування карієсу зубів у дітей.
46. Екзогенна профілактика карієсу зубів: методи і засоби їх характеристика.
47. Ендогенна профілактика карієсу зубів: методи і засоби їх характеристика.
48. Препарати, які використовують для проведення ендогенної профілактики карієсу зубів у дітей. Показання та протипоказання для їх застосування.
49. Класифікація пломбувальних матеріалів. Основні вимоги до них. Особливості вибору пломбувальних матеріалів постійних зубів та їх характеристика. Методика пломбування.
50. Особливості вибору пломбувальних матеріалів для тимчасових зубів та їх характеристика. Методика пломбування тимчасових зубів.
51. Гострий серозний пульпіт тимчасових зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

52. Гострий гнійний пульпіт тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
53. Гострий пульпіт тимчасових зубів із залученням в процес тканин періодонта і регіонарних лімфовузлів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
54. Гіперемія пульпи в постійних зубах у дітей: патологічна анатомія, клініка, диференційна діагностика.
55. Гострий серозний частковий пульпіт постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
56. Гострий серозний загальний пульпіт постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
57. Гострий гнійний частковий пульпіт постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
58. Гострий гнійний загальний пульпіт постійних зубів у дітей, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
59. Хронічний простий пульпіт тимчасових зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
60. Хронічний проліферативний пульпіт тимчасових зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
61. Хронічний проліферативний гіпертрофічний пульпіт тимчасових зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
62. Хронічний гангренозний пульпіт постійних і тимчасових зубів: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
63. Гострий травматичний пульпіт в постійних зубах у дітей: патологічна анатомія, клініка, диференційна діагностика.
64. Біологічний метод лікування пульпітів постійних зубів у дітей: показання, методика проведення. Вибір фармакотерапевтичних препаратів.
65. Вітальна ампутація при лікуванні пульпітів постійних зубів у дітей. Показання та протипоказання. Методика застосування. Вибір фармакотерапевтичних препаратів.
66. Девітальний ампутаційний метод лікування пульпітів тимчасових зубів у дітей. Показання і протипоказання. Методика проведення. Вибір матеріалів для лікувальних паст.
67. Девітальний екстирпаційний метод лікування пульпітів тимчасових і постійних зубів у дітей. Показання. Методика проведення.
68. Будова періодонта постійних і тимчасових зубів у дітей з урахуванням періоду розвитку коренів. Види і типи резорбції коренів тимчасових зубів.
69. Гострий серозний періодонтит тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
70. Гострий гнійний періодонтит тимчасових і постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
71. Хронічний гранулюючий періодонтит тимчасових і постійних зубів у дітей, клініка, діагностика. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
72. Хронічний гранулюючий остит тимчасових зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.

73. Хронічний фіброзний періодонтит постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
74. Хронічний гранулематозний періодонтит постійних зубів у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
75. Лікування гострих періодонтитів тимчасових зубів. Вибір матеріалів для obturaції корневих каналів.
76. Лікування гострих та хронічних періодонтитів тимчасових зубів у дітей. Вибір матеріалу для кореневої пломби.
77. Лікування гострих і хронічних періодонтитів постійних зубів у дітей із сформованою верхівкою кореня. Вибір матеріалу для кореневої пломби.
78. Лікування гострих періодонтитів постійних зубів із несформованими коренями. Вибір медикаментозних засобів і матеріалів для кореневої пломби.
79. Лікування хронічних періодонтитів тимчасових зубів. Вибір медикаментозних засобів і матеріалів для кореневої пломби.
80. Помилки і ускладнення при лікуванні періодонтитів у дітей. Методи їх усунення.
81. Травматичні пошкодження тимчасових і постійних зубів у дітей: клінічні прояви, вибір методу лікування.
82. Назвіть чинники, що призводять до розвитку хронічних форм гінгівіту у дітей, та опишіть клінічні ознаки хронічного катарального гінгівіту у дітей.
83. Які загальні та місцеві чинники призводять до розвитку хронічного гіпертрофічного гінгівіту. Опишіть клінічні ознаки фіброзної та гранулюючої форм гіпертрофічного гінгівіту.
84. Вкажіть чинники та умови розвитку гострого виразкового гінгівіту у дітей. Опишіть клінічний перебіг цієї форми гінгівіту у дітей.
85. Проведіть диференціальну діагностику між різними клінічними формами гінгівітів.
86. Визначте лікувальну тактику при гострому катаральному гінгівіті у дітей. Які групи лікарських засобів застосовують для лікування гострого катарального гінгівіту у дітей. Механізм їх дії.
87. Визначте лікувальну тактику при гіпертрофічному гінгівіті у дітей. Які групи лікарських засобів застосовують для лікування гіпертрофічного гінгівіту у дітей. Механізм їх дії.
88. Визначте лікувальну тактику при гострому виразковому гінгівіті у дітей. Які групи лікарських засобів використовують для загального і місцевого лікування цієї форми гінгівіту у дітей. Механізм їх дії. Послідовність застосування.
89. Вкажіть загальні та місцеві причини виникнення локалізованого і генералізованого пародонтиту у дітей. Назвіть основні клінічні та рентгенологічні ознаки пародонтиту у дітей.
90. Проведіть диференційну діагностику між хронічними формами гінгівіту і пародонтитом.
91. Визначте лікувальну тактику при генералізованому пародонтиті у дітей. Які групи лікарських засобів застосовують при лікуванні пародонтиту у дітей. Механізм їх дії.
92. Назвіть засоби та методи профілактики захворювань тканин пародонта у

дітей.

93. Назвіть варіанти клінічного перебігу еозинофільної гранульоми. Які порушення спостерігаються в тканинах пародонту. Визначте тактику лікаря-стоматолога.
94. Які причини призводять до розвитку кандидозу у дітей? Опишіть клінічну картину гострого кандидозу СОПР у дітей при різному ступеню тяжкості.
95. Назвіть етіологічні фактори та умови розвитку ГГС. Які періоди розвитку виділяють для гострого інфекційного захворювання вірусної етіології. Назвіть загальні та місцеві клінічні ознаки ГГС у дітей при різному ступеню його тяжкості.
96. Основні напрямки профілактики карієсу зубів. Ендогенна та екзогенна профілактика, їх суть, обґрунтування застосування.
97. Мета, методи та засоби стоматологічного обстеження. Виявлення чинників ризику розвитку основних стоматологічних захворювань.
98. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика карієсу тимчасових та постійних зубів на різних етапах їх розвитку у дітей .
99. Вітальна екстирпація пульпи постійних зубів у дітей. Показання, методика виконання у дітей. Особливості знеболення в дитячому віці, вибір препаратів для місцевого знеболення.
100. Назвіть причини, механізм розвитку та опишіть клінічні прояви анафілактичного шоку у дітей. Назвіть основні диференційні ознаки від інших невідкладних станів.

Рекомендована література

1. Некаріозні ураження зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування / П.М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, О.О. Кулай, Л.І. Амосова, Н.В. Янко // Полтава, 2022. – 180с.
2. Карієс тимчасових зубів / Л.Ф. Каськова, О.С. Павленкова, Л.П. Уласевич // Полтава, ПП «Астрая», 2023. – 122с.
3. Cameron A.C. Handbook of Pediatric Dentistry, 5th Ed.: посібник / A.C. Cameron, R. P. Widmer. - India, Mosby, Elsevier, 2022. – 592 с.
4. Хоменко Л.В., Біденко Н.В. Ранній карієс тимчасових зубів: перспективи вирішення проблеми / Л.В. Хоменко, Н.В. Біденко // Клінічна стоматологія. - № 1-2, - 2021, С. 64-68
5. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, О.Ф. Несин та ін. — «Медицина», 2021, 2-е (перероблене і доповнене – 640 с.
6. Основні питання кандидозної інфекції слизової оболонки порожнини рота в дитячому та дорослому віці / Н.М. Іленко, О.В. Шешукова, Т.В. Поліщук, Н.В. Іленко-Лобач, А.В. Марченко – Полтава, 2023. – 165 с.
7. Флюороз зубів: наукове обґрунтування методик естетичного лікування / Ніколішин І.А., Марченко А.В., Іленко Н.М., Ніколішина Е.В. – Полтава, 2023. – 148 с.

8. Некаріозні ураження зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування: навч. посіб. / П.М.Скрипников, Т.П.Скрипнікова, О.О.Кулай та ін. – Полтава, 2022.- 180 с.
9. Algorithms of Practical Skills in Propaedeutics of Therapeutic Dentistry / Tkachenko I.M., Marchenko I.Y., Shundrik M.A. – Poltava: “ASMI”, 2021. – 160 p.
10. Propaedeutics of therapeutic dentistry. The textbook for higher education applicants of dental and foreign faculties of higher education institutions of Ministry of health of Ukraine/ I.M. Tkachenko, I.Y. Marchenko, M.A. Shundryk, Z.Y. Nazarenko, S.A. Pavlenko, O.V. Pavlenkova, A.I. Sydorova, Y.Y. Vodorig, N.M. Brailko / Magnolia 2006, 2023. – 416 p.

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від «23» 04 2024 року, протокол № 7